

A könyvkiadás története

Házi dolgozat

Egy Salvador Dalí album elemzése

Készítette: Czákó Nóra
Konzulens: Buda Attila
PPKE, Könyvkiadói szakember képzés I. évfolyam
Budapest, 2012. május 30.

A könyv adatai:

Szerző: Mayer Marianna

Cím: Dalí

Nyelv: magyar, angol, német

Kiadó: Tóth Könyvkiadó

Oldalak száma: 96

Méret: B/4

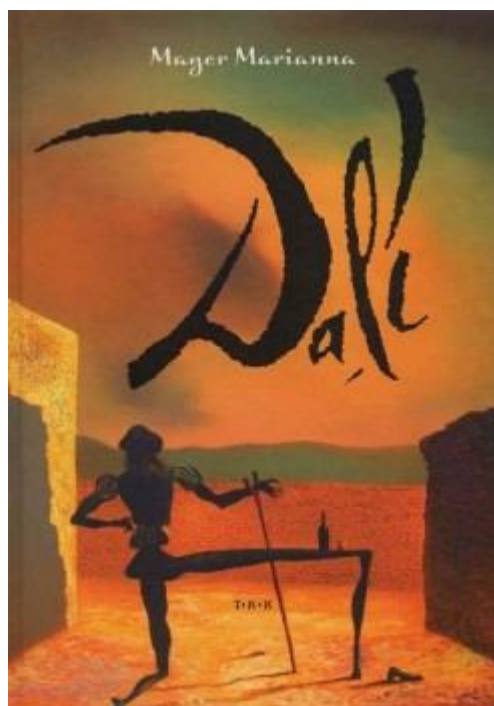
Kötés: keményfedeles, cérnafűzött

Papír: műnyomó papír

ISBN: 963 596491 9

Munkaszám: 1132

Ár: 3500 Ft

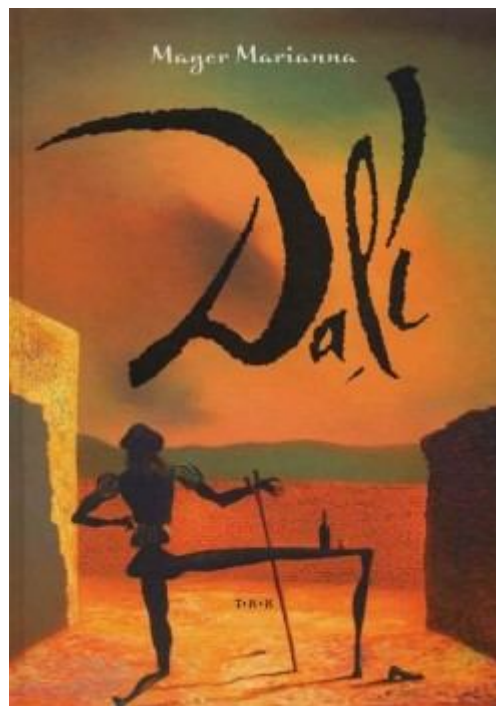
Az általam választott könyvet a Tóth Könyvkereskedés és Kiadó Kft. adta ki más hasonló témájú könyvekkel egyetemben, melyek közül néhány a hátsó borítón is látható. Ezek a könyvek nem alkotnak sorozatot, hisz tipográfiájuk teljesen eltérő. A hasonlóság közöttük csupán annyi, hogy az egy művésszel foglalkozó művek (például Munkácsy, Csontváry) mind háromnyelvűek.

A Tóth Könyvkiadó könyvei – így ez a Dalí könyv is – az átlag ember számára készültek, hogy megismerjék a híres művészeket. Tehát nem tudományos kutatásokra szánt, teljes pályaművet átfogó művészeti albumok. Ezért sem találhatóak meg bennük a művészek összes művei és az önéletrajzok sem átfogóak, ennek ellenére nem száraz tényeket leíró, hanem érdekesen megírt élettörténetek. Tehát az átlag olvasó igényeinek megfelelő stílusúak és részletesek. A könyv viszont alkalmas arra, hogy megismerjük Salvador Dalí munkásságát és életét, hisz minden fontosabb műve megtalálható ebben a könyvben, a festmények pontos adataival együtt.

Borító és gerinc

A borító keménytáblás és cérnafűzött, a belív pedig műnyomó papírból készült, hisz a könyv sok képet tartalmaz. Ezért is készült négy színnyomásos módszerrel mind a borító, mind maga a könyvtest. A B1-et teljes egészében kitölti Salvador Dalí egyik festménye, melynek címét a könyv nem nevezi meg a copyright oldalon vagy a kolofonban, de a könyv 29. oldalán szerepel ugyanez a festmény, ahol már a kép adatai is megtalálhatóak. A cím feketével van szedve – harmonizálva a festményen lévő sötét alakkal –, Dalí aláírását imitáló betűstílussal, mely a borító felső felét szinte teljesen elfoglalja, csak felette marad egy kis hely a szerző nevének, mely lényegesen kisebb betűmérettel van szedve, fehér színnel és más betűstílussal. Így jól elkülönül a sötét borítótól.

A kiadó mozaikszó szerű logója a borító alján található fekete betűszínnel, úgy igazítva, hogy a festménybe illeszkedjen. Ezért is van kicsivel fentebb, mint a kiadó más könyvein.

A borító szerintem összességében jól sikerült, hisz a feliratok színben harmonizálnak a háttér színeivel, és elhelyezkedésükben is igazodnak a rajta lévő festményhez. Egyedül a szerző neve üt el a borító színvilágától, de valószínűleg azért, hogy felkeltse az olvasó figyelmét.

A gerinc zöldes árnyalatú, és csak a cím található rajta, középre zárva, fehér színnel és verzállal szedve, a szerző nevénel is használt betűstílussal. A könyvnek egyenes gerince van, nem pedig gömbölyített, hisz csak 96 oldalas. Én úgy gondolom, hogy a borítóra a szerző neve, és talán még a kiadó logója is rákerülhetett volna, mert így sok rajta az üres hely.

A B2-n és a B3-on, amely itt egyúttal az előzék is, nem található semmi.

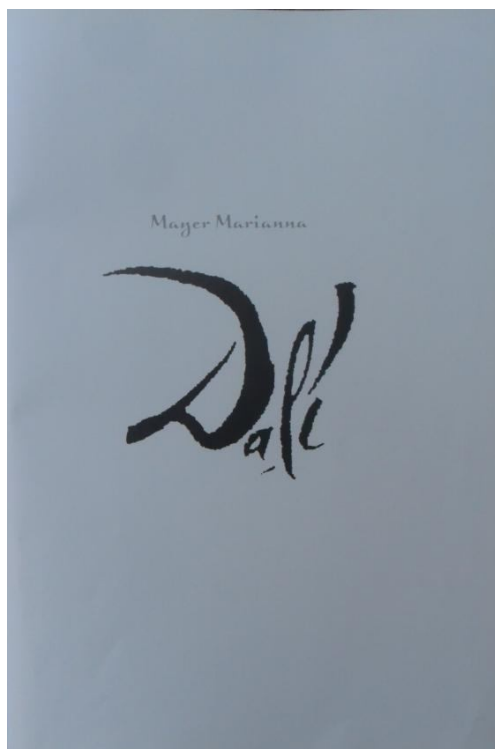
A B4 a gerinccel megegyező zöldes árnyalatú, és a kiadó hat festészettel foglalkozó könyvének a borítója található rajta. A borítók alatt a könyv vonalkódja található, fölötté az ISBN számmal. Ez alatt pedig a kiadó neve, címe, telefonszáma, e-mail címe és honlapjának a címe található. Valamint még egy telefonszám és e-mail cím azzal a magyarázattal, hogy „Kiadványaink megrendelhetők”. A hátlap legalján a könyv ára található.

A hátsó borítót tehát reklámozási célra használta fel a kiadó, amit jó ötletnek tartok, mert nem szükséges fülszöveg erre a könyvre, hisz egyértelmű, hogy egy önéletrajzról van szó, és az előszó is helyettesítheti a fülszöveget.

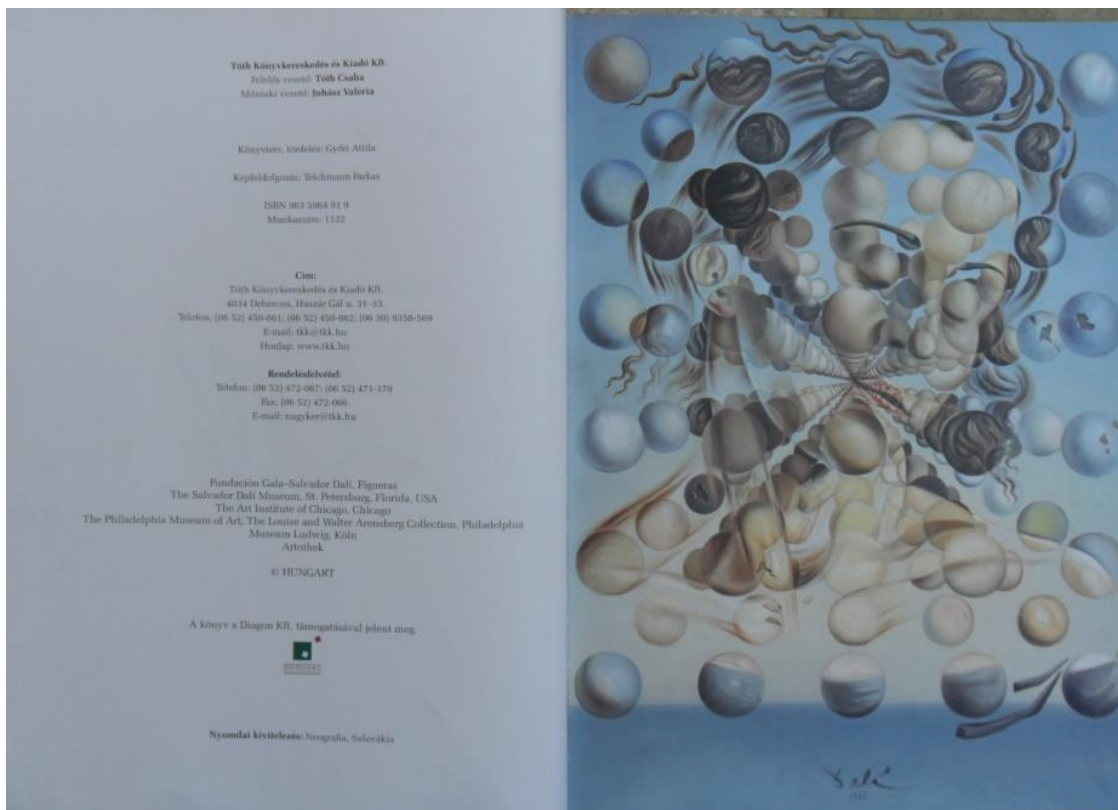

Címnegyed

A könyv címnegyede rendhagyó módon hat oldalas. Az első oldalon, a szennycímlapon a szerző neve és a könyv címe található a borítón alkalmazott betűstílussal és színnel, de a szerző neve halvány szürkével van szedve fehér helyett, hisz maga a papír, vagyis a háttér is fehér.

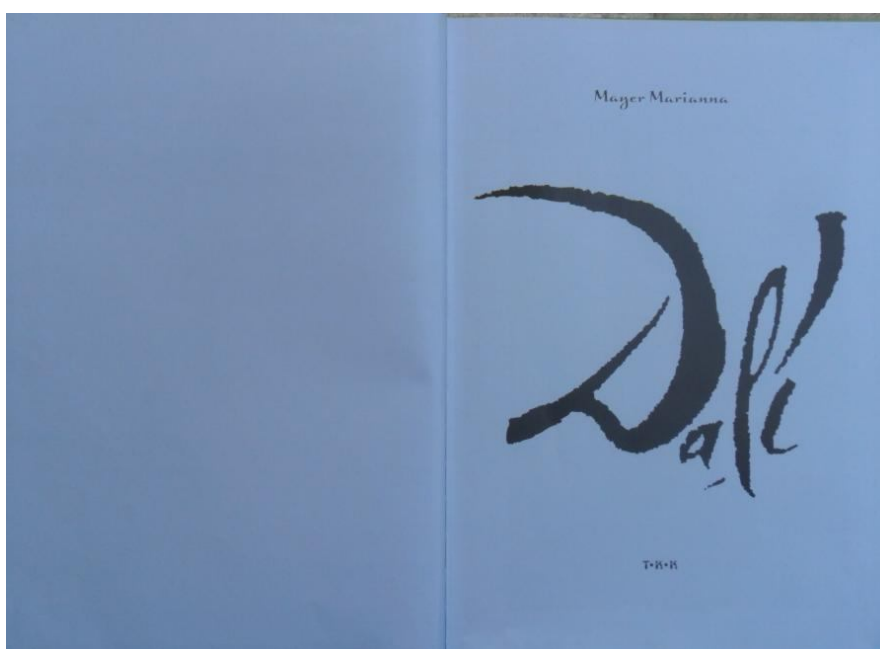

A második oldalon, ami a sorozatcímoldal, találhatóak a könyv adatai, amelyeknek a copyright oldalon lenne a helyük. Az oldal felső harmadában a könyv munkálataival kapcsolatos adatok találhatóak: a kiadó neve, a felelős vezető és a műszaki vezető. Egy nagyobb szünet után a könyvtervet és a tördelést, valamint a képfeldolgozást végző személy neve következik, majd a könyv ISBN száma és munkaszáma. Az oldal második harmadában a kiadó adatai találhatóak, amelyek megegyeznek a borító hátulján lévő adatokkal, csak az e-mail cím és a honlap lett két sorra bontva. Ez után egy „Rendelésfelvétel” rész következik telefonszámokkal és faxszámmal, valamint egy e-mail címmel. Az oldal harmadik harmadában több információ is megtalálható. Először hat külföldön található múzeum nevét láthatjuk angolul. Ez alatt a HUNGART copyrightja szerepel, amely a HUNGART Vizuális Művészek Közös Jogkezelő Társasága Egyesületre utal, hisz lentebb az oldalon a logójuk is látható „A könyv a Diagon Kft. támogatásával jelent meg.” felirat alatt. Az oldal alján szereplő utolsó adat a nyomdai kivitelezésért felelős cég neve helyszínnel megjelölve (Szlovákia). Az itt felsorolt adatok közül hiányzik a könyv kiadásának dátuma, mely szerintem fontos, hogy szerepeljen egy könyvön.

A címnyegyed harmadik oldalát teljes egészében kitölti Dalí egyik festménye, melynek címe szintén nincs itt megadva, de a könyv 59. oldalán szerepel ugyanez a festmény képaláírással.

A címnyegyed negyedik és ötödik oldala egy oldalpár, mely kékes árnyalatú, és a páratlan oldalon ismét szerepel a szerző neve, a mű címe és a kiadó mozaikszava fekete színnel, a borítón lévő betűstílussal, tehát ez lehet a címlap.

A címnegyed hatodik oldalán szintén egy egész oldalas Dalí festményt láthatunk, amit majd a könyv 65. oldalán találhatunk meg, és onnan tudhatjuk meg a kép címét és adatait. Szerintem ez nem túl szerencsés megoldás, mert az olvasó valószínűleg tudni szeretné, hogy mi az adott kép címe, de ehhez végig kell lapoznia szinte az egész könyvet.

Előszó

A címnegyed után, a hetedik oldalon az előszó található egy Dalí idézettel az elején, amely mottószerűen van kiemelve, és emellett kurzív is. Az előszó háromhasábos, mert a könyv három különböző nyelven tartalmazza ugyanazt a szöveget. Balról az első hasáb magyar, a második angol, a harmadik pedig német nyelvű. Mivel a három különböző nyelvű szöveg egymás mellett szerepel, összehasonlíthatjuk a tipográfiájukat. Így láthatjuk, hogy mind a három nyelven máshogy írják például az idézőjelet.

Az előszó első betűje iniciálé, mely három sor magasságú, és ugyanolyan betűstílussal szedett, mint a főszöveg, de félkövér. A könyv betűstíusa egységesen mindenhol talpas antikva, mely a Times New Roman betűstílusra hasonlít.

Főszöveg

A nyolcadik oldalon kezdődik Salvador Dalí önéletrajza három sor magasságú, félkövér iniciáléval. A főszöveg az előszóhoz hasonlóan három hasábos a háromnyelvű szöveg miatt. A páros oldalak hasábjai fölött – ha nem található kép az adott oldalon – egy szürke sáv található, mely a hasábnak megfelelően van három részre bontva, és a balról jobbra egyre

sötétebb árnyalatúak ezek a részek. A szürke sáv alatt három színes, vízszintes vonalat láthatunk, melyek hasábszélességűek, hisz ez jelöli a különböző nyelvű szövegeket. A magyar nyelvű szöveg fölött pirosas, az angol fölött kékes, a német nyelvű szöveg fölött pedig sárgás vonal található.

Ez a motívum az egész főszövegen végigvonul, kivéve ha képek is találhatóak az oldalon. Ebben az esetben ugyanis csak azok a vonalak látszódnak, amelyeket nem takarja ki a kép. A vonalak felett pedig csak azon az oldalon található szürke sáv, ahol nincs képaláírás.

„a két legintézményesebb, legincozabb és legfinomabb ember, akit valaha csak láttam”. Egy tízéves katalániai öklelőpőz arretotélesen ábrázolta Lúciát, a dalaira és történetére élve végig emlékezett.

Mint mindeneknek, így Dalinak is determináló volt életének további alakulására minden, amit a családból hozott mind genetikailag, mind a tradíciókat, a családtagokhoz fűződő viszonyait, a gyermekkori emlékeit, álmokat és vágyakat, féltelmeket illetően, amelyek aztán felnőttként is kísértek egész életén folyamán, a meghatározóak művészetének témá- és motívumvilágát is. Az emberi tényezők mellett nagyon fontos más tényező a hely is, ahol született, a ahol gyermekkorát töltötte, az Empordor-öklelő, valamint a világ legelső világhírű: Figueres és környéke, Port Lligat.

das Haus der Familie Dalí einzig und die Dalí-Cast später nach dem Tod seiner Frau bewohnt. Gerdien Erdmann und das Leben der Kinder hatte außer der Großmutter, Anna Maria Ferris, auch ihre alle Amme, Lucia, die ihrem katalanischen Schulfachlehrer vorzeitig und Märchen erzählt: „die zwei selbstgeschriebenen, romantischen und erotischen Menschen, die ich je gesehen habe.“ Auf einem Ölgemälde aus dem Jahre 1918 hat er Lucia abgebildet, an ihre Lieder und Geschichten hat er sich sein Leben lang erinnert.

Wie für jeden, so waren auch für Dalí die Familie, sowohl genetisch als auch von der Tradition her, das Verhältnis zu den einzelnen Familienmitgliedern, seine Kindheitserinnerungen, Träume und Schicksale sowie seine Angehörigen primär. All das begleitete ihn sein ganzes Leben, bestimmte die Themen und Motive seiner Werke. Außer dem Menschen in seiner Umgebung war ebenfalls sein Geburtsort von Bedeutung, wo er auch seine Kindheit verbrachte, die Tafel von Empordor in für ihn die schönste Landschaft der Welt; Figueres und seine Umgebung; Port Lligat; das Kay-Cross Cadaqués. Das Gebot liegt südlich von der französischen Grenze, am Fuße der Pyrenäen, die Grenze liegt näher als Barcelona. Die sonntags katalanische Meeressküte Badet man ständig auf seinem Landschaftsbildern wieder, ebenso wie die von Wind und Wasser zerklüfteten Felsen an der Küste in seinen figurativen und abstrakten Kompositionen. In vielen seiner späteren Werke treffen wir auf immer wiederkehrende Elemente verschiedenster, verknüpfter Gegenstände

significant effects on the children's lives: "they were the two most self-governing, most wrinkled and most sophisticated persons I have ever seen". In an oil painting from 1918, he depicted Lucia in an affectionate way, and he remembered his lullabies and stories till the end of his life.

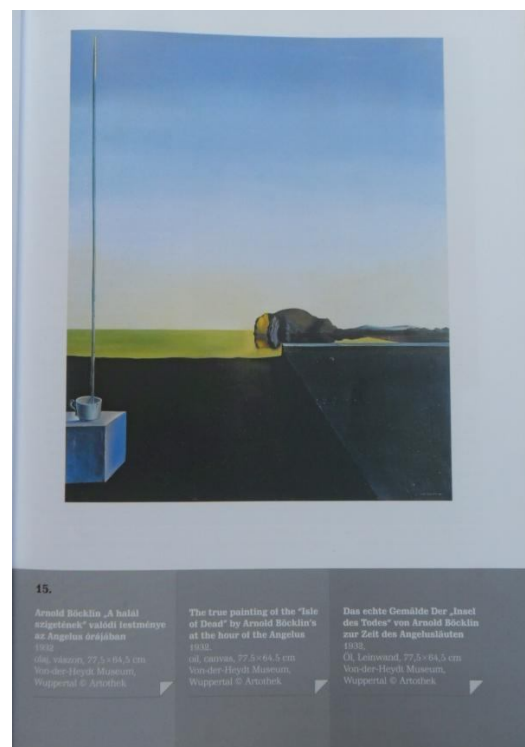
Like with all of us, the future progress of Dalí's life was also determined by all that was brought from his family, both genetically and as far as traditions, his relationships to family members, childhood experiences, dreams and fears were concerned, which then followed him throughout his life, and determine the world of subjects and motives to his works. Besides human factors, the place he was born and he spent his childhood is also very important for him: the plain of Empordor was

1. Öklelőpő (Figueres) 1901, öl, 30,0 x 41,0 cm, The Salvador Dalí Museum, St. Petersburg, Florida, USA

Self Portrait (Figueres) 1901, öl, 30,0 x 41,0 cm, The Salvador Dalí Museum, St. Petersburg, Florida, USA

Selbstbildnis (Figueres) 1901, Öl, Leinwand, 30,0 x 41,0 cm, The Salvador Dalí Museum, St. Petersburg, Florida, USA

A háromhasábos és egész oldalas képeknél ezek a vonalak teljes mértékben el is tűnnek. Néhány kép szélesebb, mint a három hasáb, ezért ezek belelőgnak a kötésbe. Az illusztrációk elhelyezkedése egyébként a hasábokhoz van igazítva. A képek általában két-vagy háromhasábosak, de előfordulnak egész oldalasak is, melyek középre vannak zárva.

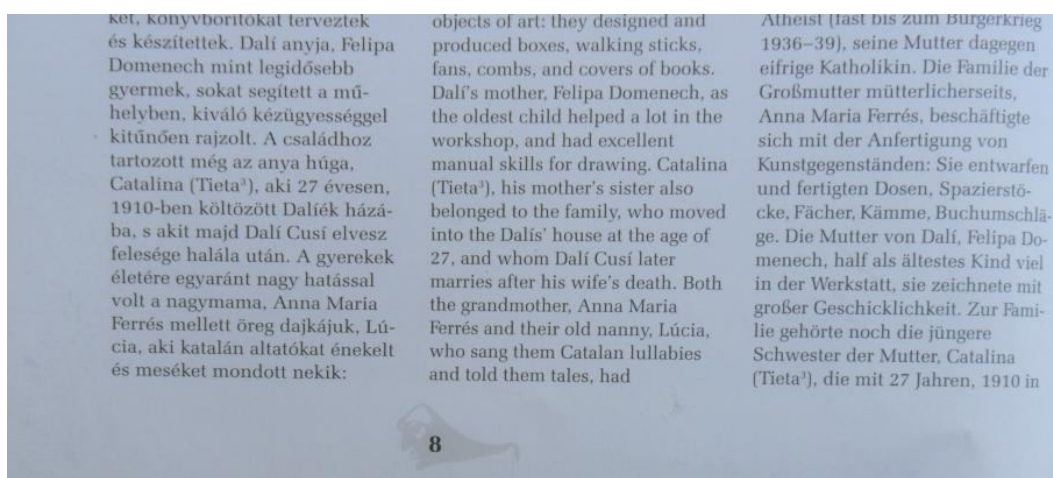
Maga a főszöveg egységes betűstílussal és betűmérettel készült. A műcímek és a festmények címei kurziválással vannak kiemelve. A hasábok nem sorkizártak. A felső margót a szürke sáv jelöli ki, melynél a bal oldali és az alsó margó szélesebb, de a kötés melletti margó nagyon keskeny.

A képek adatai az előbb már említett szürke sáv mintáját követve a lap alján találhatóak, mindig azokon az oldalakon, ahol a kép is szerepel. A képaláírás lap aljára tételének oka az lehet, hogy így könnyebb az adatokat három nyelven, egymástól jól elkülönülten megadni. A szürke sáv bal felső sarkában található a kép száma fekete színnel, míg maga a szöveg fehér színű. A képaláírás tartalmazza a festmény címét, készítésének évét és technikáját, a méretét és a múzeum nevét, ahol a mű található. A leírás után egy visszahajtott papírszélet imitáló díszítés található. A festmények címe félkövérrel van kiemelve.

Az illusztrációkra utalás a szövegben egy zárójelbe tett számmal történik: (6), mely azonban az adott festménnyel nem egy oldalon található, hanem vissza kell lapozni a könyvben, hogy megnézzük az adott képet, amiről a szöveg szól. Ez az elcsúszás elég nagy mértékű: a 28. oldalon például a 8-as képre utalnak, de a 18-as található azon az oldalon.

Oldalszám csak azon az oldalon található, ahol nincs képaláírás. Ez is kicsit zavaró lehet, ugyanis van a könyvben egy olyan rész, ahol tizenkét oldalon keresztül nincs oldalszám, mert minden oldalon van illusztráció. Tehát ha tudni szeretnénk, hogy az adott kép hányadik oldalon van, vissza vagy előre kell lapoznunk az oldalszámhoz, és ki kell számolnunk. A fekete színű oldalszámok mögött *Az álom* című Dalí festmény egy stilizált ikonja található, mint díszítő motívum. Az oldalszámok nem középre vannak zárva, hanem kicsit a vágás felé vannak eltolva.

Az életrajzok után új sorban, balra zárva a főszövegek feletti vonallal megegyező színű négyzet található. Ez jelzi a szöveg végét.

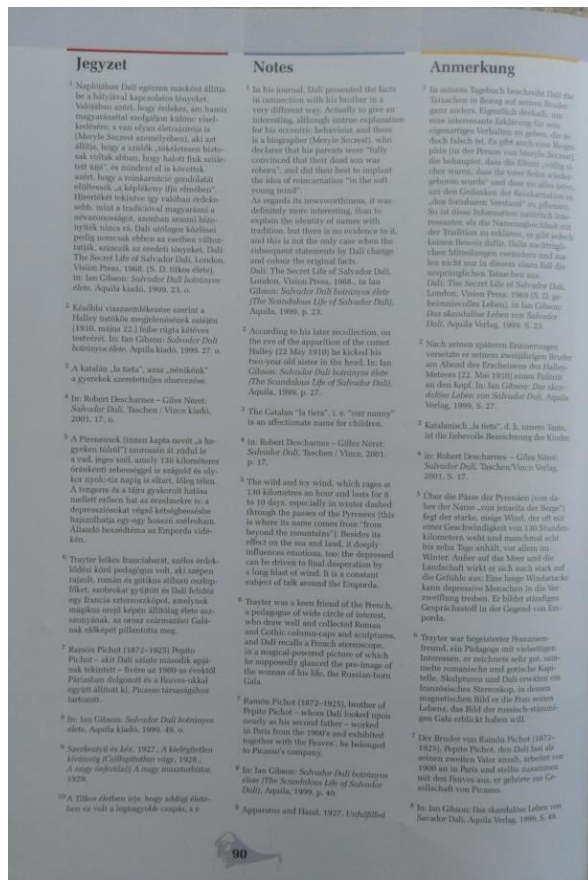
A három különböző nyelvű szöveg nem egy oldalon ér véget. A magyar szöveg a 80. oldalon, a német a 84., az angol pedig a 88. oldalon fejeződik be. Így az utolsó oldalakon már csak a középső hasámban található szöveg, a színes díszítő vonalak azonban megmaradnak. A főszöveg a 88. oldalon ér tehát véget, a következő oldalon pedig egy egész oldalas kép található képaláírással.

A főszöveg nem tagolódik fejezetekre, ezért sincs a könyvben tartalomjegyzék, hisz a főszövegen kívül csak az elején található egy előszó, a végén pedig a jegyzetek szerepelnek.

Jegyzetek

A főszöveg utáni első páros oldalon kezdődnek a jegyzetek szintén három hasámban és három nyelven, megtartva a főszöveg fölött végigvonuló szürke sávot és színes vonalakat. Felettük a

„Jegyzet” felirat félkövérrel van kiemelve. A jegyzetek betűstílusa megegyezik a főszöveggel, de a mérete valamivel kisebb.

A jegyzetek a 96. oldalig tartanak, utánuk pedig új sorban, jobbra zárva a szerző neve található.

A jegyzet után egy üres lap található az előzők részeként, tehát a jegyzetek után már semmi sem található a könyvben, így kolofon helyette minden adat a sorozatcímloldalon szerepel.

Összegzés

A könyv címnegyedének felépítése, valamint a kolofon és a kiadás évének hiánya is bizonyítja, hogy ez a kiadás nem tudományos mű, hanem hétköznapi emberek számára készített, olcsó és csak a lényegre szorítóközö tucatkönyv.